

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Черкаської
медичної академії

Інна Губенко

Від 16 квітня 2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ІНДИВІДУАЛЬНУ ОСВІТНЮ ТРАЄКТОРІЮ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
ЧЕРКАСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ**

Положення розглянуто
та схвалено Вченою радою
Черкаської медичної академії
Протокол №10 від 16 квітня 2024 р.

Голова Вченої ради Інна Губенко

Введено в дію наказом від 02.05.24 р. № 45

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої/фахової передвищої освіти (далі – Положення) Черкаської медичної академії (далі – Академія) визначає порядок формування здобувачами вищої/фахової передвищої освіти індивідуальної освітніх траєкторій відповідно до вимог чинного законодавства держави в сфері освіти, внутрішніх нормативних та регуляторних актів Академії з меток забезпечення якості, студентоцентрованості та конкурентоспроможності вищої/фахової передвищої освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти відбивається в його індивідуальному навчальному плані.

Індивідуальний навчальний план – це документ, що визначає послідовність, форму та темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з меток реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. Індивідуальний навчальний план визначає обсяг аудиторної та самостійної навчальної роботи здобувача вищої освіти з урахуванням усіх її видів, форми контролю результатів навчання і є обов'язковим для виконання здобувачем.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої/фахової передвищої освіти дозволить поглибити професійні знання в межах обраної освітньої програми (ОП); розширити світогляд, ознайомитись з сучасними тенденціями розвитку інших галузей, розширити та поглибити результати навчання в рамках загальних компетентностей.

Положення розроблено у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Положення про порядок реалізації прав на академічну мобільність», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» внутрішніх нормативних документів Академії.

Термінологічно-категоріальний апарат у Положенні використовується виключно у визначеннях встановлених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» обсяг вибіркового освітнього компонент становить не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти та визначається ОП. Відповідно до Закону України «Про фахову вищу освіту» обсяг вибіркового освітнього компонент становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного ступеня фахової передвищої освіти та визначається ОП.

Положення затверджується Вченою радою Академії з обов'язковим погодженням із студентською радою Академії після публічного обговорення.

2. ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКІВ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ

Для забезпечення можливості здобувачам в повній мірі реалізувати право на формування індивідуальної освітньої траєкторії в Академії передбачено каталог (переліки) вибіркового освітнього компоненту: в межах ОП або спеціальності.

Каталог вибіркового освітнього компоненту відповідає принципам альтернативності та академічної свободи. Зміст вибіркового освітнього компоненту є актуальним, має зв'язок з практикою.

Каталог вибіркового освітнього компоненту може оновлюватись щорічно на основі тенденцій розвитку певної галузі, спеціальності, потреб регіону за результатами обговорення освітньої програми зі стейкхолдерами.

З метою набуття здобувачами вищої/фахової передвищої освіти соціальних навичок (soft skills) в каталозі також є вибіркові компоненти циклу загальної підготовки.

Інформація про вибіркові освітні компоненти (силабуси або анотації), що пропонуються здобувачам вищої/фахової передвищої освіти відповідної освітньої програми, розміщується на сайті Академії.

Окрім вибору навчальних дисциплін в межах вибіркової складової відповідної освітньої програми та навчального плану, здобувач вищої освіти може формувати свою індивідуальну освітню траєкторію в межах обов'язкової нормативної складової шляхом:

вибору тем індивідуальних завдань;

обрання місця проходження практики;

обрання теми кваліфікаційної роботи та наукового керівника.

Забезпечення набуття компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за конкретною освітньою програмою повинно забезпечуватися обов'язковими навчальними дисциплінами, до числа яких відносяться і практики.

Вибіркові навчальні дисципліни забезпечують потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, зокрема, доповнюють програмні результати навчання, досягнуті внаслідок вивчення обов'язкових дисциплін, і мають бути спрямовані на більш повне задоволення освітніх та кваліфікаційних вимог здобувача вищої освіти для власного особистісного та професійного розвитку, потреб суспільства та держави, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни презентуються силабусами, в яких подається основна інформація про ці дисципліни та науково-педагогічних/педагогічних працівників, які пропонують їх для вивчення. Зазначені силабуси або посилання на них оприлюднюються на сайті випускової кафедри.

Силабус – це документ, який створюється для здобувача вищої освіти та закріплює взаємну відповідальність суб'єктів освітнього процесу (науково-педагогічного працівника та здобувача) в межах певної навчальної дисципліни.

У силабусі відображається концептуальний перехід від «здобування знань» «отримання практичних навичок» до формування програмних результатів навчання. У ньому представляються процедури (у тому числі, стосовно deadlines і принципів оцінювання), політика (включно з політикою академічної доброчесності) та зміст навчальної дисципліни.

У силабусі навчальної дисципліни наводяться: мета, предмет вивчення сформульовані вимірювані цілі (предметні результати навчання та компетентності)

короткий зміст, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення дисципліни, її пререквізити та пореквізити в структурно-логічній схемі підготовки, методологія оцінювання навчальних досягнень та правила зарахування пропущених занять тощо, а також додається інформація про науково-педагогічного працівника, який викладає дану дисципліну. Також може бути надана інформація, для викладання яких ще спеціальностей ця дисципліна може бути рекомендована.

Усі вибіркові навчальні дисципліни поділяються на дисципліни, які доповнюють здобуття фахових компетентностей та програмних результатів навчання за даною освітньою програмою (фахові вибіркові дисципліни) з рекомендованим обсягом до 80% від загального обсягу вибіркових дисциплін, та на дисципліни, які доповнюють здобуття переважно, загальних компетентностей і визначають зміст інших, не споріднених з даною, освітніх програм (не фахові вибіркові дисципліни) з рекомендованим обсягом не менше 20% від загального обсягу вибіркових дисциплін.

Кожна вибіркова навчальна дисципліна викладається в одному семестрі. Обсяг однієї вибіркової навчальної дисципліни становить: за ОП фахового молодшого бакалавра, бакалавра та магістра – 3 кредити ЄКТС.

3. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Порядок реалізації індивідуальної освітньої траєкторії передбачає процедуру проведення та оформлення запису здобувачів вищої/фахової передвищої освіти Академії на вивчення вибіркових навчальних дисциплін, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом підготовки здобувачів вищої/фахової передвищої освіти, в обсязі, що становить не менш як 25 (10% для ФМБ) відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня/ступеня вищої/фахової передвищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня/ступеня вищої/фахової передвищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших спеціальностей галузі 22 Охорона здоров'я.

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії передбачає початок вивчення вибіркових компонент не раніше другого навчального семестру.

Відповідальність за можливість вчасного формування індивідуальної освітньої траєкторії несуть кафедри/циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркових дисциплін.

До 1 жовтня кожного навчального року в системі дистанційного навчання «Moodle» за відповідною освітньою програмою здійснюється розміщення (оновлення) силабусів, форма яких визначається «Положенням про розробку силабусів навчальних дисциплін у Черкаській медичній академії». Після ознайомлення з переліком вибіркових освітніх компонент, студенти (окрім здобувачів першого року навчання) до 20 червня (здобувачі першого року навчання до 20 листопада) визначають свій вибір щодо вивчення конкретних освітніх компонент (за заявою), що є підставою для формування індивідуального навчального плану здобувача на наступний навчальний рік (для здобувачів першого року навчання на наступний семестр) Для забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачем освіти та вибору відповідних дисциплін

науково-педагогічний/педагогічний працівник, за яким закріплено вибірково дисципліну може робити перзентацію.

Куратори академічних груп здійснюють консультаційну роботу та знайомлять здобувачів освіти з даним Положенням та можливістю формування індивідуально освітньої траєкторії, а також процедурою вибору дисциплін.

Процес формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає можливості вибору здобувачем освіти дисциплін на наступний навчальний рік шляхом самостійного обрання зі списку запропонованих йому для вивчення дисциплін. Здобувачі освіти мають право обрати вибірково дисципліни на весь період навчання.

У виключних випадках (у разі відсутності технічної можливості ознайомлення з переліком та обрання вибірових дисциплін) здобувач може звернутись на кафедру/циклову комісію щодо ознайомлення з переліком та змістом можливих вибірових дисциплін, для врахування переліку обраних ним вибірових дисциплін на наступний навчальний рік під час складання його індивідуального навчального плану.

За результатами обрання здобувачами освіти вибірових дисциплін та подання факультетів/відділень навчальним відділом формуються накази по створенню груп для вивчення вибірових освітніх компонент на наступний навчальний рік. Інформація про вибірково дисципліни заноситься до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти не визначився з власною освітньою траєкторією та переліком вибірових дисциплін у визначені терміни, він, надавши відповідні документи, звертається в деканат (до завідувача відділенням) із заявою для запису на вивчення обраних ним освітніх компонент. Студент, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих освітніх компонент, які декан/завідувач відділенням вважатимуть потрібними для оптимізації навчальних груп і потоків.

Здобувачу вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його права щодо обрання окремих вибірових навчальних дисциплін, якщо кількість здобувачів освіти як обрали відповідну навчальну дисципліну, є меншою за встановлену в Академії кількість.

У випадку поновлення, переведення здобувача вищої освіти з іншого закладу вищої освіти або з іншої освітньої програми в межах тієї ж самої спеціальності рішенням випускової кафедри/циклової комісії можливе перезарахування кредитів за вибіровими дисциплінами або їх доскладання в установленому порядку після аналізу кафедрок силабусів, обсягу та змісту фактично вивчених раніше здобувачем вибірових дисциплін.